

RADOSŁAW KASZTELAN

COMMON CORE CURRICULUM
PODSTAWĄ UJEDNOLICONEGO STANDARDU SZKOLENIA
FUNKCJONARIUSZY STRAŻY GRANICZNEJ
W UNII EUROPEJSKIEJ

Kontrola na wewnętrznych granicach, między państwami należącymi do strefy Schengen, została zniesiona wraz z powstaniem tej strefy. Utworzyły ją 26 marca 1995 r. Niemcy, Francja, kraje Beneluksu: Belgia, Holandia, Luksemburg, oraz Hiszpania i Portugalia. Jednocześnie dla zapewnienia bezpieczeństwa wewnątrz tych państw wprowadzono m.in. środki kompensujące brak kontroli na granicach wewnętrznych, jeden wzorzec kontroli na granicach zewnętrznych i policyjną współpracę transgraniczną, a także podjęto działania mające na celu zwalczanie nielegalnej migracji, również wewnątrz państw członkowskich. W związku z upodobnieniem się zadań funkcjonariuszy poszczególnych państw należało ujednoczyć zakres wiedzy i umiejętności, obowiązujący przedstawicieli wszystkich członków Schengen i gwarantujący bezpieczeństwo całej strefie. W odpowiedzi na tę potrzebę stworzono *Common Core Curriculum* (CCC).

1. CO TO JEST CCC?

Common Core Curriculum – to wspólne podstawy programowe dla szkolenia służb granicznych Unii Europejskiej, które w obecnym kształcie opracowała agencja Frontex we współpracy z państwami członkowskimi UE i strefy Schengen oraz organizacjami międzynarodowymi. Podstawy programowe

obejmują moduły dotyczące m.in. prawa międzynarodowego i krajowego, umiejętności językowych, podstaw psychologii, komunikacji społecznej, socjologii, systemów teleinformatycznych, umiejętności strzeleckich, pierwszej pomocy, wykrywania fałszywych dokumentów i skradzionych pojazdów, odprawy granicznej, działań realizowanych na zielonej granicy, postępowania podczas służby oraz zasad jej pełnienia na różnych rodzajach przejść granicznych. Po wdrożeniu CCC do programów krajowych oczekuje się, że proces uczenia się słuchaczy zostanie pokierowany w taki sposób, by uzyskali oni profesjonalną wiedzę, odpowiednie umiejętności i właściwe postawy wymagane w służbie.

2. HISTORIA POWSTANIA CCC

Idea stworzenia wspólnych podstaw programowych narodziła się jeszcze przed powstaniem agencji Frontex. Oficjalnie decyzję o opracowaniu CCC podjęto podczas posiedzenia Rady Europy w Sewilli, w dniach 21-22 czerwca 2002 r. W tym czasie projektowi przewodziły Austria i Szwecja, wówczas też opracowano i ostatecznie uzgodniono strukturę oraz zawartość podstaw programowych.

Prace nad CCC po utworzeniu w Austrii 1 października 2003 r. Centrum Ad Hoc ds. Szkolenia Straży Granicznej (w skrócie ACT) zostały powierzone właśnie tej instytucji. Głównym zadaniem było ustalenie celów edukacyjnych w formie mierzalnych celów operacyjnych, a ponadto – ocena programu nauczania. W dniu 15 czerwca 2004 r. prace nad CCC w powyższym zakresie zostały zakończone i program został przyjęty przez wszystkie państwa członkowskie, a także przez Islandię i Norwegię. Wówczas też rozpoczęto wdrażanie CCC do systemów szkolenia funkcjonariuszy straży granicznej tych państw.

Wdrażanie było monitorowane przez Centrum Ad Hoc i wszystkie zainteresowane kraje. Na podstawie uzyskanych wyników zdecydowano o konieczności aktualizacji CCC. Skupiono się na: rezygnacji z ram czasowych przeznaczonych na realizację poszczególnych tematów; zawartości i zagadnieniach szczególnych szkolenia w celu podniesienia kompetencji szkolonych funkcjonariuszy; uzupełnieniu CCC o moduły: „granice powietrzne”, „granice lądowe” i „granice morskie”; rozwijaniu i opracowywaniu podstaw w taki sposób, aby były zgodne z założeniami procesów bolońskiego i kopenhaskiego; uwzględnieniu prawodawstwa oraz potrzeb i wymagań kraju członkowskiego; możliwości uzyskania statusu funkcjonariusza publicznego pełniącego funkcję strażnika granicznego.

Początkowo aktualizacja CCC odbywała się jedynie pod patronatem Frontexu, od 2006 r. stanowiła już niezależny projekt agencji. W początkowej fazie aktualizacji uwzględniono uwagi Instytutu Badań Dydaktycznych (Finlandia), który przeanalizował podstawy pod kątem dydaktycznym, oraz Akademii Obrony Narodowej (Węgry), która analizowała je pod kątem praktycznym. W późniejszej fazie wzięły udział: Uniwersytet Boloński (Włochy), IOM (Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji), UNHCR (Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców), CPT (Europejski Komitet ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu), EAC (European Asylum Curriculum Project)¹. Zaktualizowana wersja CCC została przedstawiona w listopadzie 2007 r. podczas konferencji krajowych koordynatorów szkolenia agencji Frontex w Budapeszcie.

W dniu 4 marca 2008 r. podstawowy materiał szkoleniowy dla straży granicznych został przedstawiony w Akademii Partnerskiej Frontex w miejscowości Cesena (Włochy).

Po dwóch latach rozwoju *wspólnych podstaw programowych* (CCC) pod przewodnictwem Frontexu są one gotowe do zaimplementowania do krajowych systemów kształcenia wszystkich państw członkowskich UE i krajów stowarzyszonych w ramach Schengen – powiedział Ilkka Laitinen, dyrektor wykonawczy agencji Frontex. – Zasady zintegrowanego zarządzania granicami są takie same w całej UE. Szkolenia dla naszych oficerów powinny być zatem takie same, w celu umożliwienia sprawnej współpracy, podczas wspólnych działań koordynowanych przez Frontex².

Po zatwierdzeniu podstaw programowych przez Frontex rozpoczął się proces ich przystosowywania do krajowych programów szkolenia funkcjonariuszy straży granicznej państw UE, w tym do programu szkolenia podstawowego polskiej Straży Granicznej.

W dniach od 31 marca do 9 kwietnia 2008 r. w Helsinkach odbyły się warsztaty dla tłumaczy i ekspertów w zakresie znajomości prawa Schengen oraz metodyki nauczania zorganizowane przez Frontex. Ich celem było przetłumaczenie ostatecznej wersji CCC na języki urzędowe poszczególnych państw oraz określenie możliwości przystosowania jej do krajowych programów szkolenia podstawowego funkcjonariuszy służb granicznych.

---

¹ <http://www.udsc.gov.pl/INNE,570.html> (dostęp: 5 maja 2011).

² http://www.frontex.europa.eu/newsroom/news_releases/art33.html (dostęp: 5 maja 2011).

Uroczysta ceremonia podpisania CCC

Guido Sarchelli, Ilkka Laitinen, Jouni Välijärvi

Źródło: http://www.frontex.europa.eu/newsroom/news_releases/art33.html (dostęp: 5 maja 2011).

Ze strony polskiej w warsztatach uczestniczyli przedstawiciele dwóch ośrodków szkolenia Straży Granicznej: kierownik Zakładu Prawa Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie oraz kierownik Zespołu Języków Obcych Zakładu Humanistycznego Centralnego Ośrodka Szkolenia w Koszalinie. Ostateczną, przetłumaczoną na język polski wersję CCC, poprawioną oraz uzupełnioną o moduły granic powietrznych, lądowych i morskich, a także aneksy, przesłano do Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie. Tam zespół wykładowców porównał nowy pakiet z krajowym programem szkolenia podstawowego funkcjonariuszy SG. W tym czasie funkcjonowały dwa programy: dla osób z wykształceniem średnim, przewidujący szkolenie podstawowe w szkole podoficerskiej, i dla osób z wykształceniem wyższym, oferujący szkolenie podstawowe w szkole chorążych. Zakres obu był zbliżony, jednak zadania, które mieliby wykonywać funkcjonariusze różnych korpusów po ukończonym kursie, były zróżnicowane. Inne wymagania stawia się podoficerowi, a inne chorążemu. Dlatego oprócz programu szkolenia podstawowego przyjęto oba programy, i szkoły chorążych, i szkoły podoficerskiej.

W trakcie powyższej analizy sporządzono listę tematów, ujętych zarówno w CCC, jak i w krajowym programie szkolenia funkcjonariuszy SG. Lista niemal w całości obejmowała tematykę związaną z polityką UE, psychologią, etyką zawodową, ustawodawstwem krajowym, zabezpieczeniami dokumentów,

czynnościami procesowymi na miejscu zdarzenia, wyposażeniem technicznym wykorzystywanym w służbie, pierwszą pomocą przedmedyczną, wychowaniem fizycznym oraz szkoleniem strzeleckim. Powstała również lista tematów zawartych w CCC, które zdaniem wykładowców powinny zostać włączone do podstawowego programu. Obejmowała m.in. zapoznanie przyszłych funkcjonariuszy SG z organizacją służby w państwach sąsiednich, nienależących do UE, z którymi Polska graniczy, poszerzenie wiedzy słuchaczy o założenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 r., Europejskiej Konwencji Praw Człowieka z 1950 r., Europejskiej Karty Praw Człowieka z 2000 r., zdobycie wiadomości o europejskich bazach danych wykorzystywanych w służbie, zintegrowanym systemie zarządzania granicami (IBM), zespołach szybkiej interwencji RABIT, analizie ryzyka.

Powstała także lista tematów zalecanych do realizacji podczas szkoleń specjalistycznych, na które wysyłani są funkcjonariusze pełniący służbę w poszczególnych jednostkach SG. Do tej grupy należały zagadnienia związane m.in. z pościgiem samochodowym, panowaniem nad tłumem czy współpracą przejść granicznych z lokalnymi władzami.

W 2009 r. rozpoczął się proces monitorowania i oceny wdrożenia CCC do narodowych programów. W ewaluacji udział wzięło 340 studentów z 8 akademii szkolenia straży granicznej z 7 państw UE. Końcowy wynik tych działań uznano za dobry.

W 2010 r. rozpoczęła się realizacja kolejnego etapu, związanego z funkcjonowaniem CCC, uruchomienie programu „Wymiana wykładowców” („Teachers’ exchange”). Jego celem podstawowym jest zdobycie przez wykładowców z różnych państw członkowskich doświadczeń, którymi mają dzielić się ze słuchaczami. Program zakłada między innymi uczestnictwo w organizowanych przez Frontex operacjach, które przeprowadzane są poza granicami kraju pochodzenia wykładowców. Wyjeżdżając do innych państw, mogą obserwować służbę funkcjonariuszy tamtych straży granicznych. Ponadto biorą udział w zajęciach prowadzonych przez akademie, zapoznają się z realizowanym w nich procesem dydaktycznym, praktycznymi ćwiczeniami oraz bazą dydaktyczną. Dzięki tym doświadczeniom wykładowcy są lepiej przygotowani do prowadzenia zajęć objętych programem CCC nie tylko od strony teoretycznej, ale przede wszystkim od strony praktycznej.

W 2011 r. został zrealizowany kolejny etap. Ostateczną wersję CCC, która obowiązuje do dziś, przedstawiono na konferencji Frontexu w Budapeszcie w listopadzie 2007 r. Jednak od początku istnienia programu zaszły zmiany mające wpływ także na zadania wykonywane przez funkcjonariuszy straży granicznej państw członkowskich. Zmieniło się m.in. ustawodawstwo UE

w zakresie przeprowadzania odprawy granicznej. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 265/2010 z 25 marca 2010 r. zmieniono konwencję wykonawczą do układu z Schengen oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 z 15 marca 2006 r. ustanawiające zasady przepływu osób przez granice (kodeks graniczny Schengen). W tym czasie rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z 13 lipca 2009 r. wprowadzono też wspólnotowy kodeks wizowy Schengen. Wizy wydawać mogą nie tylko konsulaty i uprawnione organy państw członkowskich, mające siedziby w swoim kraju (w Polsce – wojewoda i MSZ), ale także, w wyjątkowych sytuacjach, wydają je komendanci placówek straży granicznych, położonych przy zewnętrznych granicach strefy Schengen. Zmieniła się także sytuacja związana z migracją obywateli państw trzecich do strefy Schengen, o czym informują również środki masowego przekazu. Obecnie media dużo czasu poświęcają trudnej sytuacji na granicy grecko-tureckiej, na której z problemem nielegalnej migracji grecka straż graniczna nie jest w stanie sobie poradzić. Problemy z dużą liczbą nielegalnych imigrantów mają także Hiszpania czy Włochy. Na włoskiej wyspie Lampeduza, położonej na Morzu Śródziemnym, więcej przebywa nielegalnych migrantów z państw północnej Afryki niż zamieszkujących ją na stałe obywateli Włoch. Wobec powyższego konieczna jest ciągła aktualizacja wspólnych podstaw programowych, by przeszkoleni funkcjonariusze straży granicznych wszystkich państw członkowskich byli na bieżąco zarówno z obowiązującym prawem, jak i sytuacją migracyjną na granicach zewnętrznych.

Rok 2011 stał się czasem uaktualniania CCC. Oficjalnie proces ten rozpoczął się konferencją zorganizowaną przez Frontex w Oradei w Rumunii w dniach 26-27 stycznia. Uczestniczyli w niej przedstawiciele większości państw UE oraz przedstawiciele IOM (Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji) i CEPOL (Europejskie Kolegium Policyjne). Przedstawiono sposób uaktualniania CCC, zakładający nie fundamentalną przebudowę programu, ale dostosowanie go do zmieniających się warunków. Ponadto omówiono listę poprawek przygotowanych przez FRA (Agencja Praw Podstawowych UE) i sposób ich wprowadzania.

W dniach 12-15 kwietnia 2011 r. w Tallinie (Estonia) odbyło się pierwsze spotkanie robocze ws. uaktualnienia CCC. Uczestniczyli w nim przedstawiciele państw UE pracujący nad zmianami w modułach „część ogólna” i „granice lądowe”. Kolejne spotkanie robocze planowane jest w dniach 8-13 maja 2011 r. w Amsterdamie (Holandia), podczas którego zaproponowane zostały zmiany do modułów „granice powietrzne” i „granice morskie”.

Do końca 2011 r. przewiduje się zakończenie prac związanych z aktualizacją CCC, które oprócz proponowanych obecnie zmian obejmą także harmonizację wszystkich modułów CCC oraz ich tłumaczenie na języki narodowe poszczególnych państw członkowskich.

3. BUDOWA CCC

Wspólne podstawy programowe składają się z czterech modułów:

Zgodnie z założeniem szkolenie z części ogólnej powinien przejść każdy, kto rozpoczyna służbę w straży granicznej. Kolejne moduły są realizowane w zależności od miejsca służby; jeśli ktoś przewidziany jest do pełnienia służby na granicy lądowej, powinien odbyć również szkolenie z modułu „granice lądowe”.

Każdy z modułów CCC dzieli się na mniejsze elementy, na przykład: część ogólna → kategoria → rozdział → temat, przy czym kategorie i rozdziały mają własne cele. Poszczególne tematy zaś zawierają takie elementy, jak: wiedza, umiejętności, metoda szkoleniowa i metoda oceniania. W aktualnych podstawach nie znajdziemy za to liczby godzin, które należy przeznaczyć na realizację danego tematu. Każde państwo UE ma własny system szkolenia, w którym określony jest czas przygotowania funkcjonariusza do pełnienia służby: od kilku miesięcy do nawet kilku lat.

4. TAKSONOMIA BLOOMA

Przy tworzeniu podstaw programowych wykorzystano najłatwiejszą do zrozumienia i prawdopodobnie najczęściej stosowaną taksonomię – celów nauczania Benjamina Blooma, wyznaczającą obszary uczenia się: kognitywny, emocjonalny, psychomotoryczny.

Obszar kognitywny (poznawczy) obejmuje wiedzę i rozwój umiejętności intelektualnych. Wyróżnia się w nim sześć poziomów, rozpoczynając od najprostszych zachowań, a kończąc na najbardziej złożonych. W procesie nabywania wiedzy taksonomia wyodrębniła sześć poziomów, na których dokonują się odrębne procesy poznawcze. Ujmuje w nich wszystkie ogólne

procesy intelektualne – wiedzę, zrozumienie, zastosowanie, analizę, syntezę i ocenę. Do pierwszego poziomu należy wiedza. Słuchacz potrafi z pamięci nazwać, definiować, wymieniać, odtworzyć, rozróżnić przedmioty i zjawiska, z którymi się zapoznał. Poziom drugi to zrozumienie. Słuchacz potrafi dostrzec do sensu i znaczenia wiedzy, umie opisać, wyjaśnić, klasyfikować, łączyć. Trzeci poziom to zastosowanie. Słuchacz umie wykorzystać nabytą wiedzę w nowych sytuacjach, zastosowuje, używa, wdraża, doradza, przekazuje, działa, radzi sobie. Czwarty poziom to analiza. Na tym poziomie słuchacz wyciąga wnioski i potrafi dostrzec powiązania pomiędzy poszczególnymi częściami informacji, ocenia, wykrywa, bada, wybiera, decyduje, analizuje. Piąty poziom to synteza, która polega na łączeniu informacji w innowacyjny sposób, słuchacz pokazuje zdolność tworzenia nowych idei w całość. Ostatni, szósty poziom w obszarze kognitywnym, to ocena. Tutaj słuchacz potrafi opracować kryteria służące do oceny informacji, wykazuje zdolność do oceny pomysłów, procedur i decyzji.

Kolejny obszar, emocjonalny (uczuciowy), dzieli się na pięć poziomów: (1) postrzeganie zjawisk – emfaza obejmuje świadomość, chęć usłyszenia (uwaga wybiórcza); (2) reakcja na zjawiska – słuchacze biorą udział i reagują na konkretne zjawiska (motywacja); (3) ocenianie – wartości, jakie dana osoba wiąże z konkretnym przedmiotem, zjawiskiem lub zachowaniem, od prostej akceptacji po bardziej złożone stany zaangażowania; (4) organizacja – słuchacz ustala priorytety, porównując różne wartości, rozwiązując konflikty pomiędzy nimi i tworząc unikalny system wartości. Nacisk na porównywanie, ustalanie relacji i syntezy wartości; (5) charakteryzowanie – słuchacz ma system wartości, którym się kieruje; zachowanie jego jest całościowe, spójne, przewidywalne i – co najważniejsze – charakterystyczne dla danej osoby.

Celem nauczania w obszarze emocjonalnym jest wypracowanie wzrostu świadomości, postaw, emocji i uczuć.

Ostatni obszar, psychomotoryczny, obejmuje umiejętności manualne lub fizyczne. Ponieważ Bloom nie stworzył modelu kompilacji dla obszaru psychomotorycznego, w CCC wykorzystano model Simpsona. Składa się nań siedem poziomów: (1) postrzeganie – zdolność do wykorzystywania bodźców pochodzących ze zmysłów do podejmowania aktywności fizycznej; (2) zestaw – gotowość do działania; obejmuje zestaw umysłowy, fizyczny i emocjonalny, które są dyspozycjami określającymi reakcję danej osoby na różne sytuacje; (3) reakcja sterowana – wczesne stadium uczenia się umiejętności złożonej, obejmujące naśladowanie; słuchacz jest w stanie wykonać czynności składające się na daną umiejętność, wykonując polecenia; (4) mechanizm – zdolność do wykonania złożonych czynności motorycznych, jest to etap pośredni

w uczeniu się złożonej umiejętności; (5) złożona reakcja jawna – zdolność do pełnego wykorzystania umiejętności psychomotorycznej; (6) adaptacja – zdolność modyfikacji umiejętności motorycznych w taki sposób, by były przydatne w nowej sytuacji; (7) tworzenie – zdolność do rozwijania oryginalnych umiejętności, które zastępują umiejętności uprzednio nauczone.

5. ORGANIZACJE WSPÓŁCZESTNICZĄCE W TWORZENIU CCC

Jak już wspomniano, w tworzeniu wspólnych podstaw programowych biorą udział nie tylko państwa członkowskie, ale także organizacje międzynarodowe i pozarządowe. Należą do nich m.in. CEPOL, IOM, UNHCR, FRA, CPT.

CEPOL – Europejskie Kolegium Policyjne – powstało „z myślą o wyższych funkcjonariuszach policji z całej Europy. Jego zadaniem jest promowanie międzynarodowej współpracy na polu zwalczania przestępczości, a także utrzymywania prawa i porządku oraz bezpieczeństwa publicznego”³. Powyższe zadania są realizowane poprzez: przeprowadzanie szkoleń specjalistycznych; wymianę wiedzy oraz doświadczenia; upowszechnianie rezultatów prac naukowo-badawczych; wymianę przedstawicieli Policji; opracowywanie wspólnych programów szkolenia; organizację szkoleń dla funkcjonariuszy Policji krajów kandydujących; organizację szkoleń dotyczących cywilnych aspektów zarządzania kryzysowego; prowadzenie elektronicznej bazy danych.

Europejskie Kolegium Policyjne zostało utworzone w 2000 r. i na mocy decyzji Rady 2005/681/WSiSW z 20 września 2005 r. stało się jedną z instytucji wspólnotowych. Siedziba CEPOL mieści się w Bramshill (Wielka Brytania).

Jako filar międzynarodowej współpracy szkoleniowej Policji państw członkowskich UE CEPOL stanowi platformę współpracy na rzecz implementacji procesu bolońskiego i brujijsko-kopenhaskiego, zmierzających do unifikacji systemów szkolenia. Formą realizacji tej współpracy są m.in. wspólne programy szkolenia (common curricula), opracowywane w ramach CEPOL i poświęcone różnorodnej tematyce, takiej jak np. zwalczanie przestępczości narkotykowej, pranie brudnych pieniędzy, etyka policyjna, zapobieganie korupcji itp. Do chwili obecnej opracowano 10 wspólnych programów szkolenia, przy czym Rada Zarządzająca CEPOL zatwierdziła 4 z nich. Obecnie trwają prace mające doprowadzić do ich implementacji do krajowego systemu szkolnictwa policyjnego⁴.

---

³ http://europa.eu/agencies/pol_agencies/cepol/index_pl.htm (dostęp: 5 maja 2011 r.).

⁴ http://www.info.policja.pl/portal/inf/990/51106/CEPOL_Europejska_Akademia_Policyjna.html (dostęp: 5 maja 2011).

IOM – Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji – została założona w 1951 r. Obecnie w jej skład wchodzi 132 kraje. Jej celem jest promowanie uporządkowanej migracji, z poszanowaniem praw człowieka. Aby osiągnąć powyższy cel, IOM oferuje usługi i doradztwo rządów wielu państw, których dotyczy problem migracji, ale też samym migrantom. IOM promuje m.in. „dialog międzynarodowy oraz badania i programy skierowane na wypracowanie polityki migracyjnej i zwiększenie kompetencji administracji państwowej”⁵. Kładzie szczególny nacisk na znajomość, rozpowszechnianie, a także wdrażanie międzynarodowego prawa migracyjnego. W ogólnym zarysie IOM zapewnia programy szkoleniowe dla administracji rządowej i innych partnerów, stanowiące część modelu zarządzania migracjami.

FRA – Agencja Praw Podstawowych UE, z siedzibą w Wiedniu, jest kolejną organizacją, która bierze czynny udział przy tworzeniu CCC. Została ustanowiona na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 168/2007 z 15 lutego 2007 r. (Dz.U. L 53/2 z 22 lutego 2007).

Agencja zajmuje się głównie: gromadzeniem, analizą i rozpowszechnianiem obiektywnych, rzetelnych informacji na temat poszanowania praw człowieka w Unii Europejskiej; opracowywaniem nowych metod i standardów porównywalności oraz rzetelności danych; prowadzeniem lub promowaniem badań naukowych oraz analiz w zakresie praw podstawowych; formułowaniem i publikowaniem, z własnej inicjatywy lub na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji, wniosków oraz opinii na konkretne tematy; propagowaniem dialogu ze społeczeństwem obywatelskim w celu zwiększenia świadomości opinii publicznej w zakresie praw podstawowych.

Ponadto Agencja współpracuje z innymi instytucjami i organami działającymi na szczeblu krajowym i europejskim, a także pogłębia współpracę z Radą Europy oraz ze społeczeństwem obywatelskim⁶.

UNHCR – Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców zapewnia ochronę i pomoc uchodźcom na całym świecie. Zostało powołane do życia przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1951 r. Pierwotnie pomoc zapewniano osobom, które zostały uchodźcami w wyniku następstw II wojny światowej. Siedziba UNHCR mieści się w stolicy Szwajcarii – Genewie. Obecnie „najważniejszym zadaniem UNHCR, określanym jako «ochrona międzynarodowa», jest zapewnienie poszanowania podstawowych praw uchodźców, włączając

---

⁵ <http://www.iom.pl/Lists/Akacity/Attachments/8/IOM%20w%20skrocie012010.pdf> (dostęp: 5 maja 2011).

⁶ http://europa.eu/agencies/community_agencies/fra/index_pl.htm (dostęp: 5 maja 2011).

w to prawo do poszukiwania ochrony oraz zapewnienie, że nikt nie będzie przymusowo odesłany do kraju, gdzie byłby narażony na prześladowanie. UNHCR promuje międzynarodowe akty prawne dotyczące uchodźców, monitoruje ich stosowanie przez rządy krajów oraz zapewnia pomoc materialną, taką jak wyżywienie, wodę, schroniska oraz opiekę medyczną uciekającym osobom”⁷.

CPT – Europejski Komitet ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (Committee for the Prevention of Torture) został powołany na podstawie konwencji sporządzonej w Strasburgu 26 listopada 1987 r. Polska ratyfikowała dokument 6 maja 1995 r.

CPT organizuje wizyty w miejscach, w których przebywają osoby pozbawione wolności, żeby ocenić sposób ich traktowania. Miejsca te obejmują więzienia, zakłady poprawcze, posterunki policji, ośrodki dla pozbawionych wolności imigrantów, szpitale psychiatryczne, domy opieki społecznej. Po każdej wizycie CPT wysyła szczegółowy raport do danego Państwa. Raport ten zawiera wnioski CPT, jak również jego zalecenia, uwagi i prośby o informacje. CPT zwraca się również o szczegółową odpowiedź w kwestiach podniesionych w raporcie. Te raporty i odpowiedzi stanowią część toczącego się dialogu z poszczególnymi państwami⁸.

Szkolenie na podstawie CCC ma przygotować funkcjonariusza straży granicznej dowolnego państwa członkowskiego do właściwej realizacji zadań przez służby ochraniające granice zewnętrzne oraz dbające o bezpieczeństwo wewnątrz kraju. Ponadto funkcjonariusze tych formacji powinni być przygotowani do służby w czasie wspólnych operacji, misji Focal Point czy operacji RABIT, nawet jeśli każde państwo UE ma własny system szkolenia. Warto wspomnieć, że w niektórych państwach członkowskich funkcjonariusze przechodzą jedynie szkolenie policyjne z aspektami działania charakterystycznymi dla pracy funkcjonariuszy straży granicznej. W innych państwach przechodzą podstawowe szkolenie policyjne, uzupełnione specjalistycznym szkoleniem dotyczącym działań straży granicznej. Są też państwa, takie jak Polska, w których funkcjonariusze przechodzą szkolenie skupiające się wyłącznie na działaniach straży granicznej. Mimo różnic w procesie szkolenia założeniem twórców CCC jest dostosowanie podstaw do wszystkich struktur, by były realizowane na jak najwyższym poziomie.

---

⁷ www.unhcr-centraleurope.org/.../UNHCR%20profile%20Polish.pdf (dostęp: 5 maja 2011).

⁸ <http://www.cpt.coe.int/polish.htm> (dostęp: 5 maja 2011).

BIBLIOGRAFIA

- Agencja Frontex, Wspólne podstawy programowe (CCC) szkolenie podstawowe służb granicznych Unii Europejskiej.
- BLOOM B.S. (red.), *Taxonomy of Educational Objectives*; Susan Fauer Company Inc. 1956.
- KAUF E., ŁYCHOWID K.: Sprawozdanie końcowe dot. implementacji Common Core Curriculum (CCC) do krajowego programu szkolenia podstawowego funkcjonariuszy SG, Kętrzyn, 24 czerwca 2008 r.
- http://www.frontex.europa.eu/newsroom/news_releases/art33.html (dostęp: 5 maja 2011).
- http://europa.eu/agencies/pol_agencies/cepol/index_pl.htm (dostęp: 5 maja 2011).
- http://www.info.policja.pl/portal/inf/990/51106/CEPOL_Europejska_Akademia_Policyjna.html (dostęp: 5 maja 2011).
- <http://www.iom.pl/default.aspx?id=1> (dostęp: 5 maja 2011).
- <http://www.iom.pl/Lists/Akapity/Attachments/8/IOM%20w%20skrocie012010.pdf> (dostęp: 5 maja 2011).
- http://europa.eu/agencies/community_agencies/fra/index_pl.htm (dostęp: 5 maja 2011).
- <http://wikipedia.pl> (dostęp: 5 maja 2011).
- <http://www.cpt.coe.int/polish.htm> (dostęp: 5 maja 2011).
- www.unhcr-centraleurope.org/.../UNHCR%20profile%20Polish.pdf (dostęp: 5 maja 2011).

COMMON CORE CURRICULUM
PODSTAWĄ UJEDNOLICONEGO STANDARDU SZKOLENIA
FUNKCJONARIUSZY STRAŻY GRANICZNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ

S t r e s z c z e n i e

Artykuł „*Common Core Curriculum* podstawą ujednoliconego standardu szkolenia funkcjonariuszy straży granicznej w Unii Europejskiej” odpowiada na pytanie: jaka jest definicja wspólnych podstaw programowych – *Common Core Curriculum*. Ponadto przedstawia historię powstania wspólnych podstaw programowych – od narodzenia się idei ich opracowania poprzez ewoluowanie do najnowszych aktualizacji. W artykule została także omówiona budowa wspólnych podstaw programowych i zawarta krótka charakterystyka instytucji państwowych oraz pozarządowych biorących udział w opracowywaniu, wdrażaniu i uaktualnianiu *Common Core Curriculum*.

Słowa kluczowe: *Common Core Curriculum*, Frontex, straż graniczna, organizacje międzynarodowe, taksonomia Blooma.

COMMON CORE CURRICULUM
AS THE BASIS FOR A UNIFORM STANDARD OF TRAINING FUNCTIONARIES
OF THE BORDER GUARD IN THE EUROPEAN UNION

S u m m a r y

The article *Common Core Curriculum – the basis of a uniform standard of training for border guards in the European Union*” answers the question: what is the definition of the *Common Core Curriculum*. In addition, it describes the history of creation of the common core curriculum since the birth of the idea through the development and updating. The article also discussed the construction of the *Common Core Curriculum* and in short it describes the state institutions and NGOs involved in the development, implementation and updating of the *Common Core Curriculum*.

Key words: *Common Core Curriculum*, Frontex, border guard, international organizations, Bloom's taxonomy.